

Resor

VILOPLATS. Museumplein ger möjlighet till svalka och vila mellan museibesöken. FOTO: EDWIN VAN EIS

SÄLLSYNT REMBRANDT. Rembrandt tecknade ofta landskap, men hans oljemålningar med landskapsmotiv är sällsynta trots att genren var mycket eftertraktad. Landskap med stenbro' (1638). FOTO: RIJKS-MUSEUM, AMSTERDAM

MAPS4NEWS/HERE/KSF MEDIA

VÄRLDSBERÖMD. I 'Kökspiga som håller upp mjölk' (1660) uppnår Jan Vermeer en balans mellan den spartanska interiören med subtila sexuella referenser och kökspigan i sina färggranna kläder som utför en rutinmässig handling. FOTO: RIJKS-MUSEUM, AMSTERDAM

Dyk in i Amsterdams museer

Vill man få en rejäl dos traditionell kultur är en museirunda i Amsterdam helt rätt. Geografiskt sett kunde rundturen inte vara enklare. Rijksmuseum, Van Gogh Museum, Stedelijk Museum och konserthuset Concertgebouw pryder nämligen som ett pärlhalsband det stora grästäckta Museumplein.

Rijksmuseum är diamanten bland museipärlorna med sin makalösa samling målningar och konsthantverk från den nederländska guldåldern. Museet har byggts om och slog för två år sedan upp sina dörrar på nytt. Antalet besökare per år har fördubblats till över två miljoner och gör Rijksmuseum till Hollands överlägset populäraste museum.

Paradpjäsen, Rembrandts enorma *Nattvakten*, är praktiskt taget det enda verket som hänger kvar på sin gamla plats.

Den nya hängningen, med mindre föremål och större fokus på samband mellan konsthantverk och målningar, leder till att konsten kommer bättre till sin rätt. Rembrandt van

Rijns 20 oljemålningar lockar i främsta hand men många turister inser efteråt att det är Johannes Vermeers *Kökspigan som håller upp mjölk* som etsar sig fast i minnet. Vermeers rofyllda och detaljrika genremålning stjälar ofta showen.

Vardagliga motiv

Holländska konstnärer insåg på 1600-talet att man inte behövde vara helt beroende av ståthållares och förmögna köpmäns uppdrag. Vanliga människor visade också intresse för måleri, så länge det var prisvärt. Landskap och vardagliga motiv massproducerades för detta ändamål och därför finns det så många (fina) holländska genremål-

ningar med ganska liknande motiv. van Gogh-museet, som ligger granne med Rijksmuseum, var tidigare landets mest besökta kulturinstitution och än i dag ringlar sig köerna långt ut på trottoaren. För närvarande byggs en rymlig ingång på baksidan av museet som ska bli färdig i september.

Mer eller mindre samtidigt invigs en utställning som framhäver parallellerna mellan Vincent van Goghs och Edward Munchs verk. Vi har länge vetat att Munch tog starka intryck av van Goghs intensiva färgkontraster och känslomässigt laddade målningar, men aldrig tidigare har konstnärerna jämförts med varandra.

Trendsättare

En djärv kurator tog på 1950-talet beslutet att måla Stedelijk Museums väggar vita.

Det moderna museet blev en trendsättare som introducerade audioguiden och blev under 1960-talet känt för sina evenemang. Tillbyggnaden som öppnades för tre år sedan fick smeknamnet Badkaret och innebär att Stedelijk har dubbelt så mycket utrymme.

För närvarande visas en retrospektiv utställning över Henri Matisse. Det speciella med utställningen Matisse oas är att mästarens fauvistiska målningar, odalisker och superba découpages varvas med verk av konstnärer som inspirerade ho-

nom eller påverkades av fransmannen. De intressantaste konstnärliga mötena är mellan Kirchner, Malevitj, Rothko och Matisse. Matisse-utställningen pågår till den 16 augusti.

På stiligaste RIJKS® invid museet kan man med fördel pausa för en lunch.

Restaurangen specialiserar sig på holländska rätter i ny tappning.

För middagen rekommenderar jag restaurangen Stedelijk. Inredningen är intressantare än menyn, men upplevelsen är gezellig (holländskt gemytlig).

ALBERT EHRNROOTH
feature@ksfmedia.fi